

VASTUULLISTA KASVUA YLI SUKUPOLVIEN

VASTUULLISUUS-
RAPORTTI 2019

VASTUULLISUUS

ASPON VASTUULLISUUS- RAPORTTI 2019

4 ESL Shippingin LNG-alusten ympäristöjalanjälkeä pienentävät innovatiiviset ratkaisut, joilla sekä päästöjä että energiankulutusta on saatu minimoitua

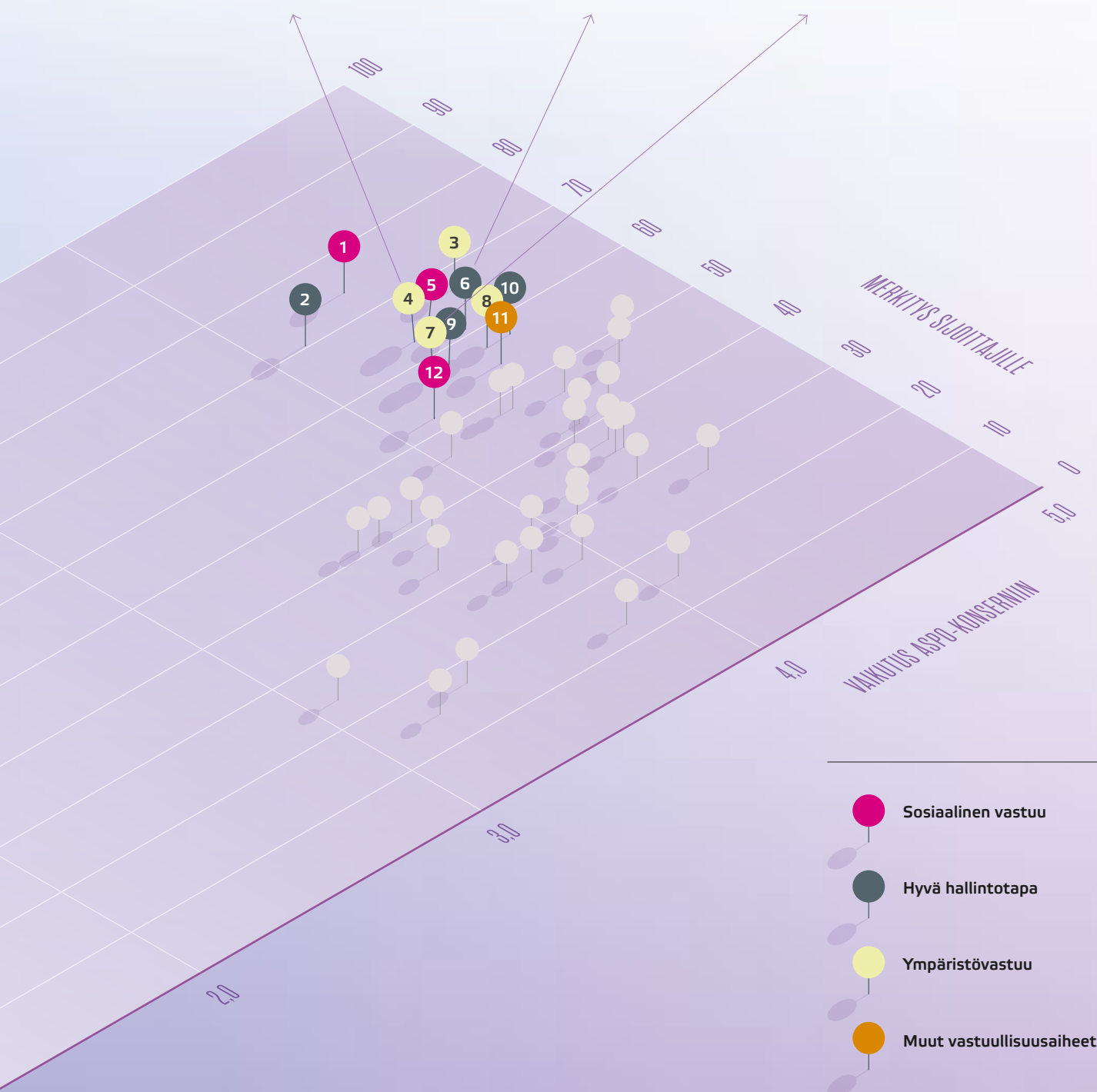
+ Lue lisää s. 23

6 Aspo-konsernin compliance-ohjelma valmistui 2019

+ Lue lisää s. 27

7 Telkolle myönnettiin elokuussa 2019 ISCC Plus -sertifikaatti ensimmäisenä suomalaisena jakelijana

+ Lue lisää s. 15

Aspo uskoo, että sosiaalisesti, taloudellisesti ja ympäristön näkökulmasta kestävä liiketoiminta on edellytys pitkän aikavälin arvonluontiin. Vastuullisesti johdettu, kasvava yritys luo työtä, verotuloja ja hyvinvointia. Aspon vastuullisuustyön johtamisesta vastaa konsernin toimitusjohtaja, joka raportoi yhtiön hallitukselle riskienhallintapolitiikan mukaisesti. Aspon eettiset ohjeet (Code of Conduct) luovat yhteiset pelisäännöt vastuulliselle liiketoiminnalle konsernin kaikille tytäryhtiöille. Aspon hallitus hyväksyi uudistetut eettiset ohjeet joulukuussa 2019.

Aspo on vuodesta 2018 alkaen ollut YK:n Global Compact -aloitteen jäsen, ja konsernin toimintaa ohjaavat YK:n määrittelemät kymmenen ihmisoikeuksia, työelämän oikeuksia, ympäristöä ja korruption vastaisuutta koskevaa periaatetta. Vuonna 2019 Aspo liittyi myös yritysvastuuverkosto FIBS:n jäseneksi, ja pyrki aktiivisesti kehittämään vastuullisuustyötään sekä konserni-että tytäryhtiötasolla.

Vuonna 2019 viimeistelty sidosryhmätutkimus ja sen pohjalta laadittu olennaisuusanalyysi auttavat meitä ohjaamaan yritys- ja sidosryhmätutkimuksemme niihin asioihin, jotka ovat sidosryhmillemme merkityksellisimpiä ja samalla liittyvät liike-

toimintamme kannalta tärkeimpiin taloudellisiin, sosiaalisiin ja ympäristövaikutuksiin.

Olennaisuusanalyysin perusteella Aspon merkittävimmiksi vastuullisuusnäkökohdiksi on määritelty

- Työntekijöiden sitoutuminen ja työhyvinvoinnin edistäminen
- Avoimuus ja säännösten sekä eettisten periaatteiden noudattaminen
- Ympäristöystävälliset innovaatiot ja päästöjen vähentäminen
- Tuoteturvallisuus

Monialayhtiönä Aspon eri liiketoiminnoilla on osin hyvin erilaiset painopistealueet vastuullisuustyössään. ESL Shipping on aktiivisesti pienentänyt ympäristöjalanjälkeään minimoimalla laivastonsa päästöjä ja energiankulutusta. Leipurin toiminnan keskiössä on tuoteturvallisuus ja jätteen sekä hävikin

vähentäminen. Tuoteturvallisuus on ensiarvoisen tärkeää myös linkkinä teollisuuden asiakkaiden ja kansainvälisten raaka-ainevalmistajien välillä toimivan Telkon liiketoiminnassa. Konsernitason kaikkia toimintaa ohjaa kuitenkin Aspon eettiset ohjeet ja vastuullisuusprioriteetit.

Sidosryhmäkysely on tarkoitus uusia säännöllisesti, ja konsernitason prioriteetteja päivitetään tarvittaessa. Vuoden 2020 tavoitteena on määritellä jokaiselle tytäryhtiölle sekä lyhyen että pitkän aikavälin vastuullisuustavoitteet, joiden edistymistä tullaan seuraamaan myös Aspon vastuullisuusraporteissa.

Aspo raportoi vuosittain edistymisestään Global Compact -periaatteiden toteutamisessa osana tätä Suomen Kirjanpitolain ja EU 2014/95EU-direktiivin vaatimusten mukaista selvitystä muista kuin taloudellisista tiedoista. Aspon hallitus hyväksyy ja allekirjoittaa nämä tiedot vuosittain tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä.

WE SUPPORT

Helsingissä, 27. helmikuuta 2020

ASPO OYJ

Hallitus

Toimitusjohtaja

1. Työntekijöiden sitoutuminen ja työtyytyväisyys
2. Avoimuus (esim. taloudellisen ja ei-taloudellisen tiedon julkistaminen, johdon palkitseminen ja hallintotoimet)
3. Ympäristöystävälliset innovaatiot (esim. uusien vähäpäästöisten laivojen rakentaminen, vihreät tuoteportfoliot)
4. Polttoaineen käytön tehostaminen ja vähentäminen (esim. reittien optimoinnilla)
5. Työhyvinvoinnin edistäminen
6. Eettisten periaatteiden noudattaminen (mm. korruption torjunta sekä ihmisoikeudet omassa toiminnassa ja toimitusketjussa)
7. Kierrätettävien, uusiutuvientaibiohjoavien tuotteiden osuuden kasvattaminen
8. Ilmastonmuutoksen lieventäminen, CO₂-päästöjen vähentäminen ja hiilineutraalisuus
9. Hallinnointi (esim. Hallintorakenne, osakkeenomistajien oikeudet, liiketoiminnan eettisyys, compliance-ohjelma)
10. Riskienhallinta
11. Tuoteturvallisuus
12. Henkilöstöpääoman hallinta

Vuosien 2018 ja 2019 aikana toteutetussa sidosryhmäkyselyssä tutkittiin Aspon osakkeenomistajien ja potentiaalisten sijoittajien näkemyksiä yhteensä noin 40:stä vastuullisuuden eri aihealueesta ja niiden merkityksestä Aspon liiketoimintaan. Aihealueet määriteltiin ulkopuolisen konsultitalon ja Aspon johtoryhmän toimesta. Samaan kyselyyn vastasi myös Aspo-konsernin ja sen liiketoimintojen valittuja johtohenkilöitä sekä hallituksen jäseniä. Oheinen kaavio kuvaa sidosryhmätutkimuksessa olennaisimpina vastuullisuusaiheina esiin nousseiden teemojen sijoittumista asteikolla.

YMPÄRISTÖVASTUU

KONKREETTISIA TEKOJA YMPÄRISTÖN PUOLESTA

Ympäristövastuu tarkoittaa Aspolle valintoja ja konkreettisia tekoja ympäristön puolesta kaikissa liiketoiminnoissa. Monialayhtiön luonteeseen kuuluu, että liiketoiminnan kannalta olennaiset ympäristönäkökulmat ja -vaikutukset voivat vaihdella merkittävästi eri tytäryhtiöiden välillä.

Tekojen ja valintojen tukena ovat konsernin tytäryhtiöille yhteiset ympäristöohjeistukset ja -määräykset, joiden keskeisenä periaatteena on toimintojen jatkuva parantaminen. Ympäristönäkökulmien huomioon ottamiseksi toimitusketjuissa Aspolla on eettiset ohjeet tavarantoimitajille. Maine vastuullisena, ympäristövaikutukset huomioon ottavana toimijana on Aspolle tärkeä kilpailutekijä, sillä ympäristöasioilla on arvoa sekä asiakkaille että muille sidosryhmille. Toteutuessaan ympäristöriskillä voisi olla merkittäviä taloudellisia seurauksia tai mainehaittoja.

Merkittäviksi ympäristöön liittyviksi riskeiksi konsernissa on tunnistettu muun muassa oman toiminnan ympäristövahin-

got erityisesti polttoaineen käsittelyssä varustamoliiketoiminnassa ja kumppanien toiminta esimerkiksi kemikaalien kuljetuksessa ja varastoinnissa. Myös muuttuva regulaatio, esimerkiksi ympäristölainsäädännön kiristyminen, energiapolitiittiset muutokset tai polttoaineverotuksen kehitys, voi vaikuttaa merkittävästi toimintaedellytyksiin tai kustannuksiin. Aspo seuraa jatkuvasti sääntelyn kehittymistä ja pyrkii kehittämään liiketoimintaa oikea-aikaisesti ja kustannustehokkaasti, jotta sääntelymuutosten mahdollisesti aiheuttamat investointitarpeet voidaan hallita.

Riskeihin varaudutaan ja niitä hallitaan hyvällä ympäristöjohtamisella. Esimerkiksi Itämeren herkässä ekosysteemissä ope-roivalla ESL Shippingillä on oma ympäristöjohtamisjärjestelmä, jolle on myönnetty ISO 14001 -ympäristösertifikaatti. Vuonna 2019 ESL Shipping kirjasi neljä (neljä tapusta vuonna 2018) lievää öljyvahinkoa. Vahingot käsiteltiin asianmukaisesti eikä niistä aiheutunut viranomaisten jatkotoimia. Kahdessa tapauksista öljy ei valunut

ENERGIAN JA RAAKA-
AINEIDEN KÄYTÖN
TEHOSTAMINEN ON ASPON
TÄRKEIMPIÄ YMPÄRISTÖ-
PRIORITEETTEJA

TELKO TOTEUTTI ENSIMMÄISET TAVARANTOIMITTAJIEN VASTUULLISUUS- AUDITOINNIT VUONNA 2019

mereen asti, mutta kahdessa vahingossa öljyä tai öljynsekaista vettä pääsi mereen yhteensä noin 30–40 litraa. Yksi vahinko aiheutui hydraulikkaletkun rikkoutuessa aluksen luukkuja käytettäessä, jolloin öljyä levisi kannelle sekä mereen noin 10–20 litraa. Paikalle hälytetyt paloviranomaiset päättivät, että puhdistustoimenpiteisiin ei ole tarvetta ryhtyä. Toisessa tapauksessa aluksen pilssisäiliö tulvi ilmaputkien läpi, mikä oli seurausta painolastivesijärjestelmään tekeillä olleista huoltotoimenpiteistä. Tämän vahingon seurauksena mereen pääsi noin 20 litraa öljynsekaista vettä. Tässäkään tapauksessa palolaitos ei nähnyt tarvetta puhdistustoimenpiteille.

Telkon toiminnassa olennainen osa ympäristöjohtamista on yhteistyökumppaneiden tiloissa suoritettavat varastoauditoinnit. Vuonna 2018 toteutetut auditoinnit Latviassa, Kazakstanissa, Ukrainassa, Venäjällä ja Valko-Venäjällä saivat 2019 jatkoa Suomessa, Venäjällä sekä Ukrainassa. Sekä Ukrainassa että Venäjällä auditoinneissa havaittiin lieviä poikkeamia turvallisuusohjeiden noudattamisessa, jotka liittyivät uloskäyntien merkitsemiseen, tuotteiden sijoitteluun ja ensiaputavaroiden esilläoloon. Lisäksi ukrainalaisen varaston tarkastuksessa ilmeni merkittävä turvallisuusohjeiden rikkomus: vaara-etiketit oli poistettu asiakkaan kuljetukseen lähtevistä palavien nesteiden konteista, koska järjestetyllä kuljetuksella ei ollut vaarallisten aine-

den kuljettamiseen oikeuttavaa ADR-ajolupaa. Telko ei enää tee yhteistyötä kyseisen varaston kanssa. Ohjeistuksia Venäjän varastolle on tarkennettu ja niiden noudattamista tullaan valvomaan. Suomessa tehdyssä varastoauditoinnissa löydettiin pieniä puutteita tuotteiden etiketöinnissä. Telko laati myös yleiset ohjeet varastointiturvallisuudesta, jotka jaettiin vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä kaikille Telkon käytämille varastoille eri maissa.

Eryyisiä vastuullisuusauditointeja ryhdyttiin Telkossa suunnittelemaan vuonna 2018, ja ensimmäiset on-site -auditoinnit toteutettiin Venäjällä sekä Kiinassa alkuvuodesta 2019. Auditointikäynneillä Telkon edustajat ja ulkopuoliset konsultit haastattelevat tavarantoimittajan edustajia vastuullisuusteemoista sekä käyvät läpi Telkon asettamia vaatimuksia esimerkiksi ihmisoi-keuksiin, ympäristövastuuseen ja turvallisuusohjeistuksiin liittyen. Lisäksi kohteessa tarkastetaan toimitilat ja tuotantolaitokset. Paikan päällä suoritettavien vastuullisuusauditointien lisäksi laajempaa toimittajakuntaa seurataan itsearviointimenetelmällä.

Avainasemassa koko konsernin ympäristövaikutusten pienentämisessä on energian ja raaka-aineiden käytön tehostaminen. ESL Shippingille merkittävimmät ympäristönäkökulmat liittyvät laivaston energiatehokkuuden parantamiseen ja hiilijalanjäljen pienentämiseen esimerkiksi alusten kulkunopeutta ja polttoaineen kulutusta optimoimalla. ESL Shippingin kaikki alukset käyttävät polttoaineenaan joko ympäristöystävällistä vähärikkistä öljyä tai merkittävästi hiilidioksidipääs-

LEIPURIN KAATOPAIKKAJÄTTEEN MÄÄRÄ PIENENI

51%

JÄTTEET - LEIPURIN

tonnia	2019	2018	2017	Muutos ² , %
Hyödynnetty jäte	271,33	88,78	75,7	305,6
osuus kokonaismyynnistä ¹	2,34	0,73	0,62	320,0
Kaatopaikkajäte	152,27	298,36	300,74	-51,0
osuus kokonaismyynnistä ¹	1,32	2,46	2,45	-53,4
Energiakäyttö	22,87	42,49	54,38	-53,8
osuus kokonaismyynnistä ¹	0,20	0,35	0,44	-56,4

¹ Osuus kokonaismyynnistä esitetty jätetonnei per miljoona EUR

² Muutos 2018–2019

TELKON GREEN PORTFOLIO -LIIKETOIMINNAN ODOTETAAN KASVAVAN KAUPALLISESTI MERKITTÄVÄKSI LÄHIVUOSINA

töjä vähentävää, lähes kokonaan rikitöntä nesteytettyä maakaasua. Aspo on investoinut viimeisten vuosien aikana yli 100 miljoonaa euroa varustamoliiketoiminnan kehittämiseen, ja merkittävä osa investoinneista on kohdistunut nimenomaan kaluston energia- ja kustannustehokkuuden parantamiseen. Esimerkkeinä tästä ovat luokkansa ympäristöystävällisimmät, nesteytettyllä maakaasulla kulkevat irtolastialukset ms Viikki ja ms Haaga.

Vuonna 2019 aloitettiin uusien ympäristömääräysten edellyttämien painolastivesien käsittelyjärjestelmien asennukset. Vuonna 2019 järjestelmä asennettiin varustamon suurimpaan alukseen Arkadiaan. Pääosin asennukset tapahtuvat vuosina 2020 ja 2021 normaalien telakointien yhteydessä. Viikkiin ja Haagaan järjestelmät asennettiin jo rakennusvaiheessa. Puhdistusjärjestelmillä pyritään estämään painolastivesien mukana leviävien vieraiden eläin- ja kasvilajien kulkeutumista uusiin elinympäristöihin. Esimerkiksi Itämeressä on tällä hetkellä yli 100 vieraslajia, joista moni esiintyy myös Suomen rannikolla. Vieraslajit saattavat syrjäyttää alkuperäiset Itämeren ekosysteemin lajit ja muuttaa koko ekosysteemin rakennetta ja toimintaa.

Koko konsernin tasolla ostetun energian määrä laski vuonna 2019 noin 14 %. Vähennys muodostui erityisesti Leipurin raportoidun ostetun energian määrän merkittävästä laskusta. Yhteensä Aspo-konsernin ostettu energia pois lukien polttoaineet oli 4 902 MWh (5 707). ESL Shippingin laivaston merkittävä kasvu taas kasvatti selvästi hiilidioksidi- ja rikkipäästöjä vuonna 2019.

Leipurin tavoitteena taas on pienentää ympäristöjalanjälkeään erityisesti ruokahävikin ja jätteen minimoimisen kautta. Leipurin on onnistunut pienentämään merkittävästi hävikkiään viimeisten vuosien aikana. 2019 hävikin vähentäminen onnistui erityisen hyvin Suomessa, jossa tavoite oli vähentää hävikkikustannuksia vähintään neljänneksellä. Toteuma oli 46 %:n vähennys vertailuvuoteen nähden. Suomessa ja muissa Leipurin toimintamaissa jätteen hyötykäyttöä saatiin kasvatettua lisäämällä rehuksi käytettävän ja kierrätettävän jätteen osuutta. Hävikin pienentäminen

onnistui muun muassa hankintaa tehostamalla ja hankinnan, myynnin ja laatutoiminnon yhteisillä kuukausittaisilla palavereilla, joiden avulla varaston kiertonopeutta saatiin parannettua.

Oman liiketoiminnan ympäristövaikutusten vähentämisen lisäksi Aspo-konsernin yhtiöt tarjoavat asiakkailleen ratkaisuja, joiden avulla he pystyvät vähentämään koko tuotanto- ja jakeluketjun aiheuttamaa ympäristökuormitusta.

Telko uudistaa osaltaan muovien kiertoaloutta ja tarjoaa asiakkailleen ympäristön kannalta kestäviä ratkaisuja. Vuonna 2019 kestävyysnäkökulmat huomioon ottava Green Portfolio -liiketoiminnan osuus Telkon kokonaisliiketoiminnasta oli 1,1 % (1,2). Vaikka osuus kokonaisliiketoiminnasta on vielä pieni, Telkon Green Portfolio -liiketoiminnan odotetaan kasvavan kaupallisesti merkittäväksi lähivuosien kuluessa. Kasvua odotetaan erityisesti länsimarkkinoilla, mutta myös itämarkkinoilla asiakkaat ovat kiinnostuneita esimerkiksi biohajoavien muovipussien tai liuotinvapaiden maalien valmistukseen sopivista raaka-aineista. Tuotekehitystä vaihtoehtoisten muoviraaka-aineiden tuotetarjoonnan kehittämiseksi on lisätty, ja Telko pyrkii liiketoiminnassaan kuitu- ja kierrätysmuovien lisäämiseen sekä niiden suhteellisen osuuden kasvattamiseen. Lisäksi elokuussa 2019 Telkolle myönnettiin ISCC Plus -sertifikaatti ensimmäisenä suomalaisena jakelijana. ISCC Plus on biopohjaisten muovien sertifikaatti, jonka ansiosta Telko voi toimittaa asiakkailleen massatasemennetelmän (mass balance) periaatteiden mukaisesti tuotettuja muoviraaka-aineita.

ESL SHIPPING ON TEHNYT MERKITTÄVIÄ INVESTOINTEJA KALUSTON ENERGIA- TEHOKKUUTEEN

VIIDEN TÄHDEN YMPÄRISTÖTEKNOLOGIAA

ESL Shippingin nesteytetyllä maakaasulla (LNG) kulkevat irtolastialukset ms Viikki ja ms Haaga saivat huhtikuussa 2019 Clean Shipping Indexin (CSI) parhaan mahdollisen viiden tähden ympäristöluokituksen. CSI on itsenäinen voittoa tavoittelematon organisaatio, jonka tutkimusmetodologiaa arvioi asiantuntijoista ja tutkijoista koostuva tekninen komitea.

”CSI:n riippumaton arviointi todistaa, että uusilla ja innovatiivisilla LNG-aluksillamme pystymme tarjoamaan asiakkaillemme markkinoiden ympäristöystävällisimmän ja vastuullisimman kuljetusvaihtoehdon”, kiteyttää ESL Shippingin toimitusjohtaja Mikki Koskinen.

CSI:n toteuttama ympäristövaikutusten arviointi on erittäin kattava ja siinä otetaan huomioon aluksen päästöt sekä ilmaan että mereen. Arvioinnissa huomioidaan suorat pakokaasupäästöt, käytetyt kemikaalit sekä vesi- ja jätehuollon toteutus aluksella.

Alusten ympäristöjalanjälkeä pienentävät monet innovatiiviset ratkaisut, joilla

sekä päästöjä että energiankulutusta on pyritty minimoimaan. Nesteytetyn maakaasun käyttö ja tehokas koneisto vähentävät merkittävästi päästöjä ilmakehään. Edistyksellinen painolastivedenkäsittelyjärjestelmä ja ruumanpesuvesien talteenottojärjestelmä taas minimoivat päästöt mereen.

Viikki ja Haaga ovat maailman ympäristöystävällisimpiä irtolastilaivoja, ja ne täyttävät jo nyt vuoden 2025 ympäristövaatimukset. Vuonna 2018 vastaanotetut alukset tuottavat yli 50 prosenttia vähemmän hiilidioksidipäästöjä ja 98 prosenttia vähemmän pienhiukkaspäästöjä kuin edellisen sukupolven vastaavankokoiset alukset.

**UUDEN SUKUPOLVEN
ALUKSILLA YLI 50 %
VÄHEMMÄN CO₂-PÄÄSTÖJÄ**

SOSIAALINEN VASTUU

LÄHTÖKOHTANA VASTUULLISEN JA EETTISEN TOIMINTAMALLIN EDISTÄMINEN

Aspon toimintaa vastuullisena työnantajana ohjaavat konsernin eettiset ohjeet ja henkilöstöhallinnon ja henkilöstön kehittämisen periaatteet.

Aspo kunnioittaa työntekijöiden yhdistymisvapautta ja noudattaa kunkin toimintamaan paikallista työläinsäädäntöä. Kehittyvillä markkinoilla

Aspo haluaa olla edelläkävijä ja edistää vastuullisia toimintatapoja.

Merkittävimmät sosiaaliset riskit liittyvät työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden toteutumiseen sekä henkilöstön saatavuuteen ja sitoutuneisuuteen. Monialayhtiössä henkilöstön työympäristöt vaihtelevat lastialuksista kemikaalivarastoihin, ja turvallisuusohjeistuksiin sekä -koulutuksiin panostetaan merkittävästi eri liiketoiminnoissa. Tavoitteena on, että työtapaturmia ei tapahtuisi.

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom ja luokituslaitos DNV GL ovat auditoineet ja sertifioineet ESL Shippingin toiminnot ja alukset kansainvälisen merenkulkujärjestö IMO:n turvallisuusjohtamissäännösten mukaisesti. Laivojen turvallisen operoinnin lisäksi säännöstö luo standardit päästöjen ehkäisemiseen.

Vuoden aikana ESL Shippingissä ilmeni neljä tapausta (neljä tapausta vuonna 2018), joissa varustamon päihdepolitiikkaa oli rikottu. Meriturvallisuus ei vaarantunut yhdenkään tapauksen johdosta, ja rikkomuksiin reagoitiin asianmukaisin toimenpitein yhtiön turvallisuuspolitiikan ja työehtosopimusten edellyttämällä tavalla. Rikkomuksiin syyllistyneistä työntekijöistä kaksi ei ole enää yhtiön palveluksessa. Turvallisuuden varmistamiseksi henkilöstön mahdollista päihteiden käyttöä valvotaan ESL Shippingissä myös ennalta ilmoittamattomilla kontrollitesteillä. Näissä testeissä ei vuonna 2019 tullut ilmi yhtäkään rikkomusta.

Henkilöstön sitoutuminen ja työhyvinvointi on tunnustettu koko konsernin tasolla

yhdeksi tärkeimmistä vastuullisuustyön osa-alueista. Tähän Aspo pyrkii vaikuttamaan muun muassa edistämällä työntekijöiden ammatillista kehittymistä kaikilla organisaatiotasolla, luomalla kannustavaa työilmapiiriä ja huolehtimalla työhyvinvoinnista. Työntekijöiden tyytyväisyyttä omiin tehtäviinsä, johtamisen laatuun ja Aspoon työnantajana mitataan vuosittaisella ilmapiirikartoituksella. Vuonna 2019 työtyytyväisyys säilyi kokonaisuudessaan hyvällä tasolla, ja työntekijöiden tyytyväisyys omaan työnkuvaansa kasvoi lukemaan 4,27 asteikolla 1–5 (4,22). Työhyvinvoinnista ja sitoutuneisuudesta kertovat myös pitkät työurat: noin 30 % henkilöstöstä on ollut Aspo-konsernin palveluksessa yli 10 vuotta ja keskimääräinen työura vuonna 2019 Aspo-konsernissa oli 7,3 vuotta (7,0).

Työsuojelulla pyritään vaikuttamaan henkilöstön fyysiseen ja psyykkiseen työkykyyn ja sitä kautta hyvään elämänlaatuun. Suomessa työsuojeluasioita käsittelee konsernitasolla työsuojelutoimikunta. Aspossa pidettiin vuonna 2019 kaksi työsuojelutoimikunnan kokousta (kaksi kokousta vuonna 2018). Lisäksi pidettiin toimipaikkakohtaisia kokouksia. Jokaisella ESL Shippingin aluksella on laivan koko henkilöstöstä koostuva työsuojelutoimikunta, joka kokoontuu neljä kertaa vuodessa. Suuri osa vuosittaisesta koulutuksesta järjestetään kussakin liiketoiminnossa niiden omien erityispiirteiden mukaisesti.

Vuonna 2019 ESL Shippingillä oli yhteensä 326 koulutuspäivää (332). Varustamolla on myös tärkeä rooli suomalaisessa merenkulun koulutuksessa. Vuosittain ESL Shippingin laivoilla harjoittelee kymmeniä tulevia merimiehiä. Vuonna 2019 laivoilla opintoihin kuuluvia harjoitteluja suoritti 110 opiskelijaa (90) ja yhteensä he viettivät 3 618 harjoittelupäivää aluksilla.

Elintarvikealalla toimivan Leipurin kanalta ruokavääreännökset, heikkolaatuiset tuotteet ja kuluttajiin kohdistuvat terveydelliset haitat kuten allergeenikontaminaatiot ovat merkittäviä riskejä, joiden hallintaan yhtiöllä on vakiintuneet prosessit ja toimintamallit. Vuonna 2019 Leipurin toteutti laajan riskiarvioinnin tuotevääreännösten osalta, jonka tuloksia viedään yhtiön toimintajär-

**KEHITTYVILLÄ
MARKKINOILLA ASPO
HALUAA OLLA EDELLÄKÄVIJÄ
VASTUULLISUUSASIOISSA**

jestelmiin ja prosesseihin 2020 aikana. Leipurin seuraa myös tehostetusti Business Social Compliance Initiativen (BSCI) määrittelyistä riskimaista tulevien raaka-aine-erien puhtautta ja aitoutta.

Leipurin arvioi tuoteturvallisuutta uhkaavia riskejä myös säännöllisesti päivitettävän riskianalyysin avulla. Leipurin toiminta auditoidaan asiakkaiden, elintarvikeviranomaisten ja ulkoisten auditoiden toimesta useita kertoja vuodessa. Suomessa Leipurilla on muutosten ja riskien hallintaan sekä toiminnan jatkuvaan kehittämiseen painottuva ISO 9001:2015 -sertifioitu laatu järjestelmä. Tavoitteena on sertifioida laatu järjestelmät kaikissa maissa ja toimintayksiköissä. Nykyisen järjestelmänsä rinnalla Leipurin on myös kehittänyt ennakoivasti toimintaansa kohti BRC-elintarvike turvallisuusstandardin vaatimaa tasoa. Tavoitteena on saada toiminta kyseisen standardin mukaiseksi noin kahden vuoden kuluessa Suomessa ja myöhemmin kaikissa toimintamaissa.

Tuoteturvallisuus on ensiarvoisen tärkeää myös linkkinä teollisuuden asiakkaiden ja kansainvälisten raaka-ainevalmistajien välillä toimivan Telkon liiketoiminnassa. Laatu poikkeamilla tai väärän tuotteen toimituksella asiakkaalle voi olla erittäin vakavia seurauksia. Telko onkin systematisoinut ja tehostanut laatu poikkeamien raportointiprosessiaan, ja nykyään kaikki lievimmätkin poikkeamat kirjataan ylös yhtiön kaikissa toimintamaissa. Vuoden 2019 aikana Telkossa ilmeni kuusi tapausta, jossa asiakkaalle toimitettiin väärä tuote. Yksikään tapauksista ei johtanut onnettomuuteen tai läheltä piti -tilanteeseen, vaan virheet huomattiin ja korjaavat toimenpiteet tehtiin ajoissa.

Aspolla on myös laajempi merkitys niihin yhteisöihin, joissa se toimii. Esimerkiksi ESL Shipping on merkittävä merikuljetusten järjestäjä ja tärkeä osa Suomen huoltovarmuuden turvaamisesta, sillä merikuljetusten osuus Suomen tuonnista on noin 80 % ja viennistä noin 90 %. Kriisitilanteessa huoltoyhteydet maailmalle turvaavat Suomen lipun alla kulkevat alukset. Kauko taas on mukana digitalisoidussa viranomaisten työtä ja parantamassa tehokkuutta tärkeillä toimialoilla, kuten raide-, tie- ja lentoliikenteessä, terveydenhuollossa ja jätehuollossa.

VASTUULLISUUSAUDITOINNEILLA TIETOA TOIMITUSKETJUSTA

Vastuullisuusauditointien pilottiprojektia ryhdyttiin Telkossa suunnittelemaan vuonna 2018, ja ensimmäiset on site -auditoinnit toteutettiin Venäjällä sekä Kiinassa alkuvuodesta 2019. Lähtökohtana arviointityössä oli yhdessä ulkopuolisen konsulttiyhtiön kanssa rakennettu viitekehys, joka perustuu Telkon eettiseen ohjeistukseen tavarantoimittajille.

Auditointikäynneillä Telkon edustajat ja ulkopuoliset konsultit haastattelivat tavarantoimittajan edustajia vastuullisuusteemoista sekä kävivät läpi Telkon asettamia vaatimuksia esimerkiksi ihmisoikeuksiin, ympäristö vastuuseen ja turvallisuusohjeistuksiin liittyen. Lisäksi kohteessa tarkastettiin toimitilat ja tuotantolaitokset.

Telkolla on useita satoja tavarantoimittajia eri puolilla maailmaa. Paikan päällä suoritettavien vastuullisuusauditointien lisäksi vuoden aikana rakennettiin toimittajakunnan vastuullisuutta laajemmin kartoittavaa itsearviointiprosessia. Tämän avulla saadaan yhtiölle tärkeää informaatiota toimittajaverkostosta ja se mahdollistaa resurssien paremman kohdentamisen sekä auditointiprosessin hienosäädön. Samaa kyselyä hyödynnetään myös potentiaalisten tavarantoimittajien vastuullisuutta arvioitaessa. Toteutettava arviointi toimii myös yhtenä valintakriteerinä, ja pyrkimyksenä on varmistaa kestävä liiketoiminta läpi koko Telkon arvoketjun.

”Auditointien ja itsearviointien avulla saamme vieläkin tarkemman näkemyksen nykytilanteesta ja siitä, mitä toimittajilta voidaan milläkin alueella realistisesti vaatia. On selvää, että tietyillä markkinoilla meillä on mahdollisuus toimia suunnannäyttäjänä vastuullisuusasioissa, ja tähän myös aktiivisesti pyrimme”, kiteyttää Telkon HSEQ Manager Piia Appelqvist.

IHMISOIKEUDET

PIDÄMME HUOLTA HENKILÖSTÖSTÄMME

Aspo on sitoutunut noudattamaan kansainvälisesti tunnustettuja ihmisoikeuksia, sellaisina kuin ne on määritelty Yhdistyneiden Kansakuntien ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa ja YK:n liike-elämää ja ihmisoikeuksia ohjaavissa periaatteissa.

Aspo kohtelee oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti työntekijöitään kaikissa toiminta- maissaan. Kaikissa työsuhteissa noudetaan soveltuvia paikallisia lakeja ja määräyksiä, jotka koskevat muun muassa työaikoja, korvauksia, mahdollisuuksia kehittyä, ihmisoikeuksia sekä työolosuhteita.

Aspon eettiset ohjeet luovat pelisäännöt koko konsernin henkilöstölle. Emme hyväksy minkäänlaista syrjintää työntekijän koulutuksen, henkilökohtaisen osaamisen, aseman, persoonallisuuden, elämäntapojen, työkokemuksen, etnisen alkuperän, uskonnon, sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, iän, kansallisuuden, kykyjen tai muiden ominaisuuksien perusteella.

Aspossa on käytössä ilmiantokanava muun muassa mahdollisten ihmisoikeusrikkomusten ilmoittamiseksi. Ilmiantokanavasta kerrotaan henkilöstölle muun muassa eettisten ohjeiden Code of Conduct -koulutuksen yhteydessä. Lisäksi osana vuosittaista ilmapiirikartoitusta selvitetään, onko henkilöstö tietoinen kanavasta. Vuonna 2019 97 % (92 %) vastaajista ilmoitti olevansa tietoinen sisäisestä ilmiantomenettelystä mahdollisissa väärinkäytöstilanteissa. Tietoisuus ilmiantokanavasta jatkoi edelleen kasvuaan, ja tavoitteena on, että koko henkilöstö on tietoinen kyseisestä kanavasta ja motivoitunut käyttämään sitä. Ilmiantokanavan ilmoitukset tulevat konsernin

lakiasianjohtajalle ja ne käsitellään Aspon hallituksessa. Vuonna 2019 ilmiantokanavan kautta tuli ilmoitus väärinkäytösepäilystä Telkon Kiinan maayhtiössä, ja tämän tapauksen tutkinta on vielä kesken. Kanavan kautta on tullut myös ilmoituksia, jotka eivät ole liittyneet suoranaisesti väärinkäytösepäilyihin vaan prosessien kehittämiseen.

Konsernin ilmapiirikartoituksessa tutkitaan aina myös tasa-arvon toteutumista. Työntekijöiden keskuudessa mielikuva tasa-arvon toteutumisesta oli tänäkin vuonna hyvä: esimerkiksi kysyttäessä ”Kohdellaanko miehiä ja naisia tasa-arvoisesti” tulokseksi saatiin 4,57 asteikolla 1–5. Vuonna 2018 lukema oli 4,39.

Aspon sisäiset prosessit ja säännökset pyrkivät estämään kaiken lapsityövoiman, pakkotyövoiman tai sidotun työvoiman käytön konsernin liiketoiminnoissa. Laajemmin konsernin koko toimitusketjua tarkasteltaessa Aspo on tunnistanut mahdollisia riskejä ihmisoikeusrikkomuksiin, joihin kuuluvat esimerkiksi konfliktimineraaleihin liittyvät ihmisoikeusloukkaukset raaka-ainekaupassa. Uusien yhteistyökumppanien valinnassa painotetaan myös ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen ja korruption sekä lahjonnan torjumiseen liittyviä näkökulmia.

Asianmukaisten toimintatapojen varmistamiseksi tavarantoimittajille toimitetun eettisen ohjeiston (Supplier Code of Conduct) noudattamista valvotaan liiketoiminnoissa eri keinoin. Esimerkiksi Telko aloitti vuonna 2019 toimittajien tiloissa tehtävät vastuullisuusauditoinnit ja jatkoi käyttämiensä varastojen tarkastamista useassa maassa. Auditointien yhteydessä käydään läpi myös Telkon vaatimuksia ihmisoikeuksiin liittyen. Paikan päällä suoritettavien tarkastusten lisäksi laajempaa toimittajakuntaa seurataan itsearviointimenetelmällä.

Merkittävä osa ESL Shippingin, Telkon ja Leipurin kumppaneista on suuria kansainvälisiä toimijoita, joiden kanssa yhteistyötä on tehty pitkään ja joilla on omat vakiintuneet vastuullisen toimitusketjun hallintaan liittyvät prosessit. Leipurilla on lisäksi laaja verkosto pienempiä kumppaneita, jonka valvonnan tehostamiseen liittyviä prosesseja yhtiö on paraikaa kehittämässä.

97% HENKILÖSTÖSTÄ ON TIETOISIA
ILMIANTOMENETTELYSTÄ
MAHDOLLISISSA
VÄÄRINKÄYTÖSTILANTEISSA

KORRUPTION JA LAHJONNAN TORJUNTA

TOIMITUSKETJUN HALLINTA AVAINASEMAMASSA

Kansainvälisenä yhtiönä Aspo toimii myös maissa, joissa korruptio on yleistä. Tällaisia alueita ovat Transparency Internationalin mukaan esimerkiksi Venäjä ja Ukraina. Väärinkäytösten estämiseksi Aspon sisäinen tarkastus ja lakiosasto tekevät liiketoiminnossa tarkastuksia vuosisuunnitelman mukaisesti.

Aspon eettiset ohjeet kieltävät jyrkästi kaiken korruption tai lahjonnan. Code of Conduct -koulutus sisältää myös korruption torjumiseen liittyviä kysymyksiä ja opastaa tunnistamaan epäilyttäviä tilanteet sekä epäeettisinä pidettävät toimintatavat. Telkolla on myös käytössä lahjontaa koskevat tarkemmat ohjeistukset ja lisäksi se noudattaa Euroopan kemikaalijärjestö FECC:n eettisiä ohjeita.

Tärkein työkalu korruption ja lahjonnan vastaisessa toiminnassa on vastuullinen toimitusketjun hallinta. Asianmukaisten toimintatapojen varmistamiseksi Aspolla on käytössä kaikissa liiketoiminnissaan eettiset ohjeet tavaran- ja palveluntoimittajille, joiden noudattamista valvotaan esimerkiksi Telkon tapauksessa erillisillä vastuullisuusauditoinneilla.

Vuoden 2019 aikana saatiin valmiiksi compliance-käsikirjat kullekin liiketoiminnalle. Tavoitteena oli kehittää liiketoimintojen prosesseja, sisäisiä ohjeistuksia ja dokumentaatiota sekä raportointia. Käsikirjojen tueksi järjestettiin koulutusta avainhenkilöille ja lisäksi koko konsernin henkilöstölle luotiin erillinen compliance-verkkokoulutus, jossa eriteltiin tarkemmin liiketoimintokohtaisia avainasioita ja teemoja. Verkkokoulutus on pakollinen konsernin kaikille työntekijöille.

Lisäksi esimerkiksi Telko ja ESL Shipping tekevät toimittajien riskiarviointeja. Leipurin tavoitteena taas on uuden laatujärjestelmän kautta terävöittää entisestään korruption ja lahjonnan torjuntaan liittyviä toimittajakriteerejään.

Vuonna 2018 paljastuneen petosepäilyn tutkinta jatkui vuonna 2019, ja selvitysten seurauksena Telko lopetti yhteistyön latvialaisen tavarantoimittajan kanssa. Vuonna 2019 ilmeni väärinkäytösepäily Leipurin Liettuassa käyttämien kuljetuspalvelujen rahtihintoihin liittyen. Tämän tapauksen tutkinta jatkuu yhä.

SUUNTAVIIVOJA EETTISEEN JA VASTUULLISEEN LIIKETOIMINTAAN

Compliance-termi suomennetaan useimmiten vaatimustenmukaisuudeksi tai lakien, sääntöjen ja määräysten noudattamiseksi. Aspossa compliance tarkoittaa sen varmistamista, että noudatamme vaatimuksia, jotka johtuvat laeista ja säännöksistä, compliance-käsikirjastamme, sisäisistä ohjeistuksista, Aspon eettisistä periaatteista ja yhtiönä allekirjoittamamme YK:n Global Compact -sitoumuksesta.

Compliance-ohjelman kehittäminen alkoi Aspo-konsernissa toden teolla vuonna 2019. Tavoitteena oli kehittää liiketoimintojen prosesseja, sisäisiä ohjeistuksia ja dokumentaatiota sekä raportointia. Perimmäinen tavoite oli nostaa kaiken tekemisen tasoa compliance-asioissa.

”Compliance-ohjelman tarkoituksena on varmistaa, että toimimme aina lakien, yhtiön periaatteiden ja toimintamallien sekä konsernin arvojen mukaisesti. Näin vähennämme liiketoiminnan riskejä, suojelemme Aspon mainetta ja vastaamme sidosryhmiemme odotuksiin. Kaiken ytimessä on vastuullisen ja eettisen toimintamallin edistäminen”, kertoo Aspo-konsernin laki-asiainjohtaja ja compliance officer Toni Santalahti.

Ohjelman jalkauttaminen eteni hyvin vuoden aikana. Ensimmäisenä oli vuorossa tytäryhtiöiden compliance officerien ja muiden avainhenkilöiden nimeäminen. Tämän jälkeen jokainen liiketoiminta vastasi ohjelman viemisestä kaikkiin toimipisteisiinsä. Koko henkilöstölle pakollisen verkkokoulutuksen tarkoituksena on kertoa compliance-asioden tärkeydestä jokapäiväisessä työssä ja esimerkkien kautta opastaa oikeisiin toimintatapoihin erilaisissa tilanteissa. Tärkeää on myös informoida henkilöstölle tavoista ja kanavista ilmoittaa mahdollisista väärinkäytösepäilyistä.

”Compliance-käsikirjat ja eettiset ohjeemme antavat meille suuntaviivat, joiden avulla osaamme toimia eettisesti ja vastuullisesti”, kiteyttää Santalahti.

VASTUULLISUUSTAULUKOT

Raportointijakso on kalenterivuosi 2019. Raportointi kattaa lähtökohtaisesti koko Aspo-konsernin. Poikkeukset rajauksissa on merkitty indikaattorien yhteyteen.

Vastuullisuusraportissa henkilöstölukuihin sisältyvät kaikki työsuhteessa olevat,

mukaan lukien pitkät poissaolot. Henkilöstölukuihin on lisätty myös ESL Shippingin tytäryhtiö AtoB@C Shippingin laivojen vuokralla oleva merihenkilöstö niiden laivojen osalta, jotka ovat yhtiön omistuksessa. Tilinpäätöksessä henkilöstömäärään

ei sisälly vuokratyöntekijöitä, vaan ainoastaan Aspo-konsernin oma henkilöstö, ja henkilöstöluvuissa raportoidaan vain työssäkäyvien määrä.

■ HENKILÖSTÖMÄÄRÄ MARKKINA-ALUEITTAIN 31.12.

	ESL Shipping ¹			Leipurin			Telko		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Suomi	262	262	236	80	100	108	52	50	64
Skandinavia	74	69	-	-	-	-	24	27	23
Baltia	-	-	-	50	49	50	36	33	31
Venäjä, muut IVY-maat + Ukraina	-	-	-	167	171	212	162	161	169
Muut maat	1	1	-	-	10	14	25	25	32

	Kauko			Muu toiminta			Yhteensä		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Suomi	30	33	47	27	25	26	451	470	481
Skandinavia	-	-	-	-	-	-	98	96	23
Baltia	-	-	-	-	-	-	86	82	81
Venäjä, muut IVY-maat + Ukraina	-	-	-	-	-	-	329	332	381
Muut maat	1	1	13	-	-	-	27	37	59

¹ ESL Shippingin syksyllä 2018 ostaman AtoB@C Shippingin laivojen merihenkilöstö raportoidaan omistuksessa olevien laivojen osalta.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ TYÖNTEKIJÄKATEGORIAN MUKAAN 31.12.

	ESL Shipping ¹			Leipurin			Telko		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Toimihenkilöt	38	35	21	206	211	272	250	250	256
Esimiehet	3	-	3	40	38	20	19	17	18
Johtajat	7	8	3	19	20	26	24	20	25
Työntekijät	2	3	6	32	61	66	6	9	20

	Kauko			Muu toiminta			Yhteensä		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Toimihenkilöt	22	24	47	22	19	19	538	539	615
Esimiehet	1	5	3	2	3	2	65	63	46
Johtajat	3	-	4	3	3	4	56	51	62
Työntekijät	5	5	6	-	-	1	45	78	99

¹ Ei sisällä merihenkilöstöä.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ TYÖSOPIMUSTYYPIN MUKAAN 31.12.

	ESL Shipping			Leipurin			Telko		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Henkilöstömäärä	337	332	236	297	330	384	299	296	319
Kokoaikainen	50 ¹	45 ¹	33 ¹	293	316	364	293	290	313
Osa-aikainen	- ¹	1 ¹	- ¹	4	14	20	6	6	6

	Kauko			Muu toiminta			Yhteensä		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Henkilöstömäärä	31	34	60	27	25	26	991	1 017	1 025
Kokoaikainen	31	34	60	26	22	23	643 ¹	707 ¹	793 ¹
Osa-aikainen	-	-	-	1	3	3	11 ¹	24 ¹	24 ¹

¹ Ei sisällä merihenkilöstöä.

SUKUPUOLIJAKAUMA 31.12.

	ESL Shipping			Leipurin			Telko			Kauko		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Naiset	36	35	21	166	198	228	164	160	162	5	7	14
Miehet	301	297	215	131	132	156	135	136	157	26	27	46

	Muu toiminta			Aspon ja liiketoimintojen hallitukset			Yhteensä		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Naiset	16	14	13	7	5	8	394	419	446
Miehet	11	11	13	9	10	11	613	613	598

IKÄJAKAUMA 31.12.

	ESL Shipping			Leipurin			Telko		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
> 24	12	9	15	3	17	20	8	6	9
25-39	119	103	82	129	154	173	140	137	157
40-54	127	107	96	132	126	141	117	119	123
55 <	79	56	43	33	33	50	34	34	30

	Kauko			Muu toiminta			Yhteensä		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
> 24	-	1	2	1	-	-	24	33	46
25-39	6	6	13	6	6	6	400	406	431
40-54	16	19	35	10	10	10	402	381	405
55 <	9	8	10	10	9	10	165	140	143

HENKILÖSTÖN KESKI-ikä

	ESL Shipping		Leipurin		Telko		Kauko		Muu toiminta	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Henkilöstön keski-ikä	45	44	41	39	41	40	47	48	47	47

HENKILÖSTÖN VAIHTUVUUS

	ESL Shipping ¹			Leipurin			Telko		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Keskimääräinen vaihtuvuus, %	16	16	15	26	26	18	20	14	13

	Kauko			Muu toiminta			Aspo-konserni		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Keskimääräinen vaihtuvuus, %	31	41	16	39	18	8	23	21	15

¹ Ei sisällä merihenkilöstöä

HENKILÖSTÖTYTYTYVÄISYYDEN MITTARIT (SKAALA 1-5)

	2019	2018	2017
Oma segmentti	3,94	4,18	4,13
Oma yksikkö, osasto, ryhmä	4,08	4,24	4,25
Oma työ	4,27	4,22	4,21
Oma esimies	4,10	4,16	4,11

LTIF JA SAIRAUSSPOISSAOLOT

ESL Shipping Toimisto				ESL Shipping Merihenkilöstö			AtoB@C Shipping Merihenkilöstö ⁴	
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018
LTIF ¹	0	0	0	22,1	21,1	8,9	0	0
Sairauspoissaolot, % ²	1,39	0,48	0,94	4,0	3,9	2,97	0	- ⁵

Leipurin			Telko			Kauko			Muu toiminta			
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
LTIF ¹	8	10	48	4	41	13	0	0	14	0	0	29
Sairauspoissaolot, % ²	3,99	1,69	1,85	1,44	1,05	1,40	0,32	1,56	0,86	1,61	0,69	1,09

¹ LTIF (tapaturmataajuus) sisältää vain Suomen koko henkilöstön; suhdeluku esitetään miljoonaa työtuntia kohden. LTIF-taajuuden suuruuteen vaikuttaa merkittävästi, mikäli raportointivuonna on sattunut yksikin tapaturma enemmän tai vähemmän vertailuvuoteen verrattuna. Etenkin pienempien liiketoimintojen kohdalla LTIF-taajuuden vaihtelu selittyy osittain pienellä henkilöstömäärällä.

² Sairauspoissaoloprosentti on laskettu kaavalla: (sairauspäivät/työpäivät yhteensä)*100. ESL Shippingin merihenkilöstön sairauspoissaolo prosentti on laskettu kaavalla: (sairauspäivät/laivastossa yhteensä/työpäivät laivalla yhteensä)*100.

³ TIR (Total Incident Rate) sisältää kaikki tapaturmat; suhdeluku esitetään miljoonaa työtuntia kohden.

⁴ AtoB@C Shippingin merihenkilöstö sisältyy raportointiin vuodesta 2018.

⁵ AtoB@C Shippingin merihenkilöstön sairauspoissaolotietoja ei ole saatavilla vuodelta 2018.

ENERGIAN KÄYTTÖ JA PÄÄSTÖT

ESL Shipping ²				
	2019	2018	2017	Muutos ⁵ , %
Ostettu energia ¹ , Mwh	117,6	105,2	129,7	11,7
Polttoaineen käyttö, Mwh	865 540	597 300	347 830	49,4
tCO ₂ ²	229 703	160 988	93 224	47,4
g-CO ₂ per tonnimaali ³	14,51	13,10	10,75	18,1
tSO _x ²	180,3	128,9	95,3	39,1
mg-SO _x per tonnimaali ³	11,39	10,49	10,99	11,4

Leipurin				Telko ⁴				
	2019	2018	2017	Muutos ⁵ , %	2019	2018	2017	Muutos ⁵ , %
Ostettu energia ¹ , Mwh	3 394,8	4 240,6	3 429,0	-19,9	1 093,0	1 059,5	1 118,7	3,2
tCO ₂ ²	1 154,2	1 441,0	1 374,0	-19,9	306,9	337,2	428	-9,0

Kauko				Muu toiminta				
	2019	2018	2017	Muutos ⁵ , %	2019	2018	2017	Muutos ⁵ , %
Ostettu energia ¹ , Mwh	146,5	125,0	144,9	17,2	150,3	177,1	210,9	-15,1
tCO ₂ ²	24,7	23,0	29,5	7,3	23,7	25,6	32,7	-7,4

¹ Ostettu energia pääsääntöisesti mitattu, muussa tapauksessa luvut on arvioitu.

² Ei sisällä Raahan varikkoa eikä yksittäisiä matkarahdattuja aluksia.

³ Luvut korjattu takautuvasti vuosilta 2018 ja 2017.

⁴ Luvuissa mukana Telkon suurimmat toimintamaat Suomi, Puola, Venäjä, Ukraina, Ruotsi ja Tanska.

⁵ Muutos 2018-2019.